

De omslag:

Rederij Arie de Niet te Scheveningen.

- Rederij Arie de Niet te Scheveningen, circa 1901-1903
- Alles op deze plaat staat in het teken van de Scheveningse visserij: allereerst de schepen (middenvoor SCH-213 en rechtsvoor SCH-72) maar ook een taanderij en kuiperij, het herstellen van visnetten en het transport. Al die activiteiten kwamen voor bij de rederij en handelsonderneming van Arie de Niet, een familiebedrijf dat in de tweede helft van de achttiende eeuw werd gesticht. De rederij bestond in 1901 uit 32 schepen in eigendom, namelijk tien kielvaartuigen en 22 bomschepen. Zo'n 338 vissers verdienden toen hun brood in dit bedrijf. Behalve vissers waren veel meer mannen en vrouwen werkzaam voor De Niet, onder meer bij de bereiding van pekelharing, in de kuiperij, taanderij, voerdienst, zeilmakerij en nettenboeterij. Dit blad behoort tot een vierdelig album in een kastje, dat in 1904 door Nederlandse ondernemers aan prins Hendrik werd aangeboden.

KONINKLIJKE
VERZAMELINGEN

Voorwoord

De genealogie “de Niet” is tot stand gekomen door een nauwe samenwerking tussen Evert de Niet en Frans van Min.

Evert heeft door de jaren heen een aantal keren gevraagd om samen een genealogisch boek te maken over de familie de Niet. Een klus waar je niet lichtvoetig ja op zegt.

Al met al zijn we er toch aan begonnen en het resultaat ligt voor u.

Groot voordeel was dat Evert al jaren alles heeft verzameld over de familie.

Van krantenknipsels tot foto's, mappen vol.

Als basis voor deze genealogie is ook gebruik gemaakt van de gegevens van Gerrit de Niet en van Ardie en Leonard van Kessel-de Niet.

Niet onvermeld mag blijven de door Nel Noordervliet-Jol opgebouwde verzameling van gegevens en notariële akten, welke gebruikt mochten worden voor dit boek.

De gegevens van de laatste, huidige, generaties zijn te danken aan de medewerking van vele familieleden die spontaan hebben gereageerd op oproepen in de Scheveninger, de Oud Hagenaar, de Scheveningse Kerkbode en het bulletin van de PCOB. Ook via Facebook zijn we in contact gekomen met vele behulpzame familieleden.

De stamouders

De oudst gevonden stamouders zijn Joosten Jan (de Niet) en Jenneken Luijcksen.

Uit de notariële akte van 17 juli 1647 blijkt de samenstelling van het gezin. Willem Joosten de Niet machtigt zijn broer Jan Joosten de Niet om aan Pluinder Joosten 2 huizen over te dragen. Tevens wordt vermeld dat er een zus is, helaas niet bij naam genoemd.

Deze akte geeft ook aan waar de familie vandaan kwam en dat de moeder nog leefde.

Willem Joosten woonde al in de 1^e helft van de 17de eeuw in Rotterdam.

Joost Jans (de Niet), de kleinzoon van Jan Joosten en Jenneken Luijcksen komt op Scheveningen terecht. Of hij rechtstreeks van Heusden is gekomen of via Rotterdam is niet vast te stellen.

Zijn oom Corstiaan trouwde al in 1629 in de Grote Kerk van 's-Gravenhage.

De Rotterdamse tak van de familie is uitgestorven.

De nakomelingen van Joost Jans hebben zich voor eeuwen op Scheveningen gevestigd en zijn al in het begin van de 20ste eeuw uitgewaaid over Nederland.

De naam

Is de naam “de Niet” te verklaren? We willen altijd graag weten wat een naam betekent. We moeten het antwoord schuldig blijven. De familienaam is niet altijd consequent gebruikt. Begin 1600 wordt de naam al vermeld maar later wordt soms alleen volstaan met een patroniem (vadersnaam).

In deze genealogie zijn de voornamen gebruikt die in iemands doop of geboorteakte staan. Het is regelmatig voorgekomen dat, vooral iemands voornaam, op verschillende manieren werd geschreven. Zo kon een vrouw geboren worden met de voornaam Anna; trouwen met de voornaam Johanna en overlijden met de voornaam Jans.

Ook de namen van ouders en de doopgetuigen zijn aangehouden conform de desbetreffende doopakte. Zo kan het zijn dat een persoon bij drie dopen getuige is geweest en de naam drie maal anders wordt geschreven.

De bronnen

De notariële archieven zijn een interessante bron. In het weeskamerarchief komt de familie ook een aantal keren voor.

In de 17de eeuw begonnen de kerken met het bijhouden van doop, trouw en later begraafboeken. In de doopboeken werd vermeld wanneer een kind gedoopt werd, wie de ouders waren en indien aanwezig bij de doop ook de namen van de getuigen. Deze inschrijvingen vermelden niet de geboortedatum. De doopboeken zijn niet compleet. Soms ontbreken een paar jaar, wordt de moeder niet vermeld of de naam van de dopeling ontbreekt.

De kerkelijke begraafboeken vermelden de datum van begraven, niet van overlijden.

Ook in die tijd moest men belasting betalen om begraven te worden en om te mogen trouwen. In de zogenaamde “Gaarders” werd bijgehouden wie waarvoor heeft betaald.

Vanaf 1811 wordt een geboorte, huwelijk en overlijden geregistreerd door de ambtenaar van de burgerlijke stand. De akten zijn een belangrijke informatiebron. Deze registers omvatten voornamelijk statische gegevens. Zij registreren een bepaald feit zoals bijvoorbeeld een geboorte maar geven geen beeld van het alledaagse leven. Hiertoe moeten andere registers en archieven worden geraadpleegd.

Zo kan er in de oude 19de -eeuwse bevolkingsregisters informatie gevonden worden. Naast de statische gegevens worden hierin ook het beroep en godsdienst bijgehouden. Vanzelfsprekend ook het adres van waar men woonde en met wie.

De eerste bevolkingsregisters waren in boekvorm, ieder gezin werd opgetekend. Regelmatig werden de gegevens ontleend aan mondelinge opgave. Die registers waren daardoor niet 100% betrouwbaar. Ook wat betreft leeftijden zat men er nogal eens naast. Oud was tenslotte oud. Later kwamen er gezinskaarten, in 1939 opgevolgd door persoonskaarten die ondertussen zijn vervangen door persoonslijsten. De persoonskaarten en lijsten van overledenen worden ondergebracht bij het Centraal Bureau voor de Genealogie (CBG) in Den Haag.

Zoals in alle Scheveningse families zijn er ook in de familie de Niet mannen op zee gebleven. Het is zeker niet altijd te achterhalen wat er gebeurd is. Als de weduwe wilde hertrouwen of een minderjarig kind wilde een huwelijk aangaan dan moest er een overlijdensakte worden overlegd van de man/vader. Men ging dan, met getuigen, naar het Kantongerecht om een verklaring af te leggen. Men verklaarde wanneer de man en met welk schip hij vertrokken was en dat beiden niet teruggekomen waren.

Dan werd aangenomen dat het schip in slecht weer was terechtgekomen en met man en muis was vergaan. Soms waren de verklaringen gedetailleerder. Het kwam namelijk ook voor dat de getuigen vanaf een ander schip, of de wal hadden gezien wat er gebeurd was. Het schip was op een zandbank gelopen, of inderdaad in een storm terecht gekomen of er was brand uitgebroken. Het zeil was gescheurd en het schip was stuurloos geworden.

In zijn vonnis sprak de Kantonrechter een rechtsvermoeden van overlijden uit. Met dit vonnis kon de weduwe of het kind trouwen.

Vaak werd de verklaring, vooraf, vastgelegd in een "akte van notoriteit".

Door de ambtenaar van de burgerlijke stand werd het vonnis en/of de akte van notoriteit bewaard in de zogenaamde "huwelijksbijlage". Deze documenten zijn nog steeds beschikbaar.

In en na de eerste wereldoorlog was er een andere zeer grote boosdoener waardoor velen op zee zijn gebleven. De mijnen !

In het boekje "Verloren gegane schepen en vissers Scheveningen 1914-1920" van Arie van Dongen zijn vele van deze schepen vermeld.

Het vissersnamenmonument is een bron die wij niet mogen vergeten te vermelden. Een heus levenswerk waarop de namen zijn vermeld van hen die op zee zijn gebleven.

Niet alleen in de archieven maar ook uit geboorte, huwelijks en rouwadvertenties in de krant en kerkbode kunnen gegevens worden gevonden.

Verder is natuurlijk tegenwoordig ook het internet een belangrijke bron van informatie. Met name voor het leggen van contact, het mailen van foto's en het vinden van gegevens.

Steeds meer registers zijn on-line in te zien.

Wij hebben ons in dit boekwerk niet willen beperken tot slechts de genealogische gegevens als namen, data en plaatsen. Het was de moeite waard om te proberen zoveel mogelijk foto's te bemachtigen. Op deze manier hebben redelijk veel namen een gezicht gekregen maar zeker niet iedereen.

Het was niet altijd even makkelijk om foto's te krijgen van de "oude" generaties.

Alhoewel de genealogie het hoofddoel is hebben wij hier en daar wat achtergrond informatie toegevoegd. Deze gegevens hebben wij niet allemaal zelf onderzocht maar soms ontleend aan andere bronnen.

Zo zijn bij een aantal reders schepen vermeld die zij in hun bezit hadden. Deze opsomming is niet compleet. Schepen werden gekocht en verkocht, verwisselde onderling van de ene eigenaar de Niet naar de andere eigenaar de Niet.

Verklaringen

De numeriek.

Iedere generatie heeft zijn eigen generatienummer beginnend met de eerste generatie 1, de tweede generatie 2, de derde generatie 3, enz. Het eerste cijfer geeft dus altijd aan tot welke generatie iemand behoort.

Per generatie vindt dan weer een alfabetische onderverdeling plaats, van A tot en met Z. Om verwijzingen zo duidelijk mogelijk te maken kan na het generatienummer en de alfabetische onderverdeling een cijfer worden toegevoegd. Dit cijfer verwijst naar het kind van een gezin. Een voorbeeld:

6 A 6 A is de zesde generatie met onderverdeling

6 A-5 het laatste cijfer 5 duidt op het vijfde kind van het vorige voorbeeld.

Het cursieve nummer (5 A) verwijst naar het ouderlijk gezin.

De letters en cijfers verwijzen niet naar een bepaalde bladzijde.

De generaties zijn later zo groot dat dubbele alfabetten gebruikt moeten worden.

De afkortingen.

SK = Scheveningse Kerk (Oude Kerk, Keizerstraat)

Aangeg. = aangegeven van impost (belasting) op begraven

Ald. = aldaar

Begr. = begraven

Doopget. = doopgetuigen

Echtsch.ingeschr.= datum van inschrijving van het vonnis van echtscheiding.

Een vonnis wordt altijd ingeschreven in de gemeente waar het ontbonden huwelijk is voltrokken.

Geb. = geboren

Ged. = gedoopt

GerK = gereformeerde kerk

Overl. = overleden

Rel. = relatie

Rem = remonstrant

Sth = stadhuis

Tr. = trouwt

Tr. 1^e = eerste huwelijk

Tr. 2^e = tweede huwelijk

VSA = Amerika

Zn. van = zoon van

Dr. van = dochter van

Privacy

Privacy is een kostbaar goed. Hoe ver mag je gaan in een genealogie ? Primair is geprobeerd alleen gegevens te gebruiken als betrokkenen daar toestemming voor hebben gegeven. Dat is niet altijd gelukt. Het is een dilemma als er gegevens worden aangeleverd van personen waarmee geen contact is geweest.

Door ons wordt niets uit dit boek op internet gepubliceerd. Wij verzoeken u dringend om dit te respecteren en dus ook geen gegevens en foto's te plaatsen op Facebook, MyHeritage en andere sociale media. Dit kan namelijk voor u en voor ons zeer nadelige gevolgen hebben.

Tot slot

Deze genealogie is niet compleet en niet zonder fouten. Het kan voorkomen dat een naam of datum verkeerd is overgenomen. Het verschil van een cijfer, bijvoorbeeld een 8 in plaats van een 9, is zo 100 jaar eerder of later. Aanvullingen, verbeteringen zijn van harte welkom.

Scheveningen valt onder de gemeente 's-Gravenhage, de officiële naam van Den Haag.

Alhoewel er natuurlijk een groot verschil is tussen geboren te zijn op Scheveningen of in Den Haag is consequent de officiële benaming gebruikt.

Wij willen iedereen bedanken die geholpen heeft met het verzamelen van foto's en het verstrekken van gegevens en documenten. Dankzij hen is dit niet een saaie opsomming van gegevens geworden maar hebben vele familieleden een gezicht gekregen.

Velen hebben ons actief geholpen, hebben ons thuis ontvangen of hebben via email geholpen.

Evert de Niet en

Frans van Min.